

Sciendum q̄ verba viciōsa & grauiā distīcte sūt
ſconfitenda ſc̄ilicet ſc̄dm differentias ſuas et in
circumſtantis & accusationibus eorumdē. De mur-
muratione que fit q̄n narratur defect⁹ perſone ab ſe-
tiſ ſic conſitteri habes: dic vtrum vere vel falſe & pro-
pter quā cauſam ſcz ppter odiū vel vidicā ſi tu du-
xisti vel inducere fecisti aliquē ad hoc vel desperiſti ſi
alici⁹ ex hoc nocuisti vel alicui audienti generasti o-
dium de illo de quo dixisti vel aliqd mali accidit aut
velle accidere desiderasti. Nō ergo ſufficit dicere mul-
totiens murmur aui & de multis niſi iſta erplices nō
tamē dicas defectū de q̄ murmur aui ſi eſt verus nec
no-men perione & dicatur qualitas perſone aggrauā-
tis pctrī ſicut ſi de patre tuo de ſancto viro de prela-
to & propter quā cauſa: Et ſi defectus eſt falſus con-
fitere defectum & perſonam cui falſum ipoſuisti & de-
bes reuocare coram illis quibus propalasti maxie ſi
defectus eſſet grauius ſunt tamē quidam qui vt mi-
niſi diſplicent confeffori exprimunt perſonā cui fece-
runt iniuriā vel de qua murmurauerunt q̄n iſpa p-
fona reputatur mala quaſi ab oib⁹ vel pre oib⁹
odiosa vt per hoc iudicentur minus peccafeſe: Sed
hoc eſt viciole dictum quia debent in cordibus ſuſt
reputare & per cofeffionem oſtendere ſeipſos eſſe pe-
iores q̄ illa perſona quam in ſuſ excuſationem noia-
re preſumunt. Quidam adhuc peius faciūt quia vt
vt placeant confeffori perſonā exprimunt de qua mur-
murauerūt aut oſtenderunt auferēdo aut ipediēdo ei⁹
bonum quia ſciunt illā perſonam diſplicibilem con-

69
(18)

De verbis viciōsis.

cessor: Isti grauius peccant se confitendo q̄ sit pecca-
tū cōfessū quia cōtra caritatē proximi duplicitē pec-
cant quia faciunt confessore de peccato gaudere qd̄
cōntetur et dicunt iniuriam quam alteri inferūt et sic
non dolent de pctō quod cōtent̄ sed potius gaudēt
putentes per hoc captare beniuolentiā detractionē
que grauior est confessori. quoniam detractio est quasi
quoddam homicidium spūiale occultū sicut q̄n ali-
quis audit aliquē laudari de aliqua p̄tute et sufficie-
tia conatur auferre de corde laudantis: aut cuiuslibz
audientis illam bonam opinionem que habetur de
illo negando illud et potius defectum illius declarā-
do aut ypocritam appellando: q̄r̄ dicit q̄r̄ quicqd fa-
cit pro humana laude facit Hoc autē viciō cōmittit
propter inuidiā aut vanam gloriā. Nā detractor que-
rit laudari super altos et potissimē sup illū cui detra-
hit aut timet minus reputari q̄ ille cui laudatur et
inde oritur graue peccatum: quia affectat mortē aut
et pulsionem aut tribulationem aut casum illius de
cuius laude tristantur et statim sunt dispositi ad audi-
endū hoc de ipso cum gaudio quod vitium nōnul-
los spirituales pulsat qui nondum paraclytum rece-
perunt. Quidam aut̄ ore non murinarent nec detra-
hant de alis ne et ipsi despicientur aut murmuretur
de ipsis appetunt tamen illud ab aliis fieri et omnia
talia cum modis et causis sunt confitenda integre.
De duplicitate qua dicuntur mendacia que est q̄n li-
gua et intentio non concordant quia facit intelligi et
credi quod non est. Tales q̄nq̄ sunt duplicitates p

De verbis ociosis.

victorie sicut fuerūt i iudea qñ dixit. **A**ue rabbi **I**st
in ore gerunt et retro pungere querunt. Nam post os-
culum fecit xp̄m capi. **D**e simulatione que est in ver-
bis signis et operibus exterioribus cuius contrarium
est in mente hoc est proprium yp̄ocritarū. **E**st autem si-
mulatio falsitas veritate depicta vel virtutē v erbis et
actibus virtuosis operū. **S**imulatio in verbis ē qñ te-
dicis incipientē et vitiōsū ut per hoc humilis reputes-
ris et cū hoc p̄legis ut sic non credat nr nec reputeris
qz appetis virtuosis et sufficiens reputari. **E**t ecōtra
rio turbaris si talis reputaris. **E**st igit̄ humilitas in
verbo: supbia in mente. **S**imulatio in opere est qñ sit
actus v̄tuosus ut acquiratur solū fama. **S**imulatio
in signo ē qñ pretendit honestas i sensibz s̄ cor ē ple-
nū in honestate nec trahitur quis in opere nislq; ca-
ret oportunitate quāma vellet. **S**i qdam religiosi de
die quando videtur ut putant sc̄ti et honesti sensi su-
os valde cōponūt et marime in officio et in choro in-
sc̄linationes xp̄udas. et similia faciēdo. sed de nocte
nulla signa deuotioris ostendunt dū nō sentiūt se vi-
deri. **S**i quidā se inacerāt abstinendo spūales appa-
reāt et iudicentur. **A**liq; exterius apparet patientes
sub ridēdo qui tñ pleni ira et tristitia dolēt de iniuria
ets facta et sic omnis yp̄ocrita est simulator duplex et
falsus et per consequens inimicus et proditor verita-
tis. **E**t ideo qz huic vito multa sunt annexa alia cum
diligenti examinatione debent in confessione euome-
re virus suum. **M**endacia secundum suas species
sunt confitenda quia quedam sunt alijs noxia et bes-

70
(18)

De verbis viciōsīs

Grauiora non noris quedā delibera te prolatā et gra uiora illis que proferuntur a casu quedam sūt ioco sa ad gaudiū prouocantia que tamen a viris perfectis sunt arcenda. **N**ō vobis cunctis meditatis per quādā in aduentētiā sic ut narrātes hystorias aut multū p like loquentes debent conteri que noscōt falsa. **Q**ui vero in predicationib⁹ narrant miracula non vera aut hystorias derisaas seu fabulas seu etiā narrant textū scripture sancte et tradunt indebitē ut coaptet verba sua male faciunt et consideri debet quia tot varietates sunt in sacra scripture que possunt dici quoniam mēdatio non eget deus adulatoria ut sunt versa blanditoria ad complacendū vel ut cōmendetur vel beniuoluz fiat vel ut seruitum respiciat sunt consideranda tanq̄ mendacia exprimendo intentionem quam habuerunt in predictis et portissime qui adulūtur gestibus corporis et actibus maruum et oculos ut ostēdant affectionem et compassionem ad aliquā quia tales omnes sunt mendaces et falsi.

CEruditio utilis ad oīa supradicta. **L**a. xxij.

Tautem scitas melius conteri studeas saltē pendisti et discurre per singulas horas cogitando loca in quibus fuisti cum quibus personis quid cognitasti quid diristi quid audiūsti quid fecisti ut cognoscas relationes lingue cordis et sensum in quibus et quotiens offendisti aut dedisti alis materialē offendendi et sic ordina in mente tua sicut ea fueris memori commississe. **Q**uia melius explicabis omni-